

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Croitor Maria, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, în cauza penală privind-o pe

Croitor Maria Xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 12.04.2018 – 19.04.2019;
2. Instanța de apel : 04.06.2019 – 12.12.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 27.03.2020 – 01.07.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 aprilie 2019, Croitor Maria a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă în procesul penal intentată de Basarab Gheorghe, privind încasarea de la Croitor Maria a sumei de 800 euro cu titlu de prejudiciu material, 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și 3700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată a fost respinsă ca fiind nefondată.

Croitor Maria a fost reabilitată deplin.

2. Prin rechizitoriu, Croitor Maria a fost învinuită de faptul că, împreună cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, la 12.11.2016, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, acționând din interes material în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, prin intermediul unei persoane necunoscute care s-a prezent cu numele „Ostap” și a comunicat că este prietena lui „Guțu Cristi” care anterior a făcut cunoștință prin rețeaua de socializare „Skype” cu cet. Basarab Ludmila, a însușit de la partea vătămată cet. Basarab Gheorghe, care a transmis prin intermediul unui șofer de pe ruta Enichioi - Chișinău, suma de 200 euro, care conform cursului oficial al Băncii

Naționale din 12.11.2016, constituia suma de 4322,18 lei, pentru rezolvarea unor pretinse probleme pe care le are persoana cu numele „Guțu Cristi” cu justiția.

Tot ea, la 04.12.2016, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, folosind aceeași metodă de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se pe str. Mitropolit Varlaam 58, din mun. Chișinău, în apropiere de gara auto „Centru”, prezentându-se că este rudă cu persoane pe nume „Guțu Cristi” care anterior a făcut cunoștință prin rețeaua de socializare „Skype” cu cet. Basarab Ludmila, a primit de la partea vătămată cet. Basarab Gheorghe, suma de 600 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale din 04.12.2016, constituia suma de 12 918,36 lei, astfel, cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile în sumă totală de 17 240,54 lei.

Acțiunile lui Croitor Maria au fost încadrate de către procuror în baza art. 190 alin. (2) lit.b), c) Cod penal, ca ulterior prin ordonanța de modificare a acușării din 08 februarie 2019, acțiunile acesteia au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin.(2) lit.b) Cod penal.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Rodica Cornicî, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Croitor Maria să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate legală de gestionarea bunurilor sau surselor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță neîntemeiat a pronunțat o hotărâre de achitare a inculpatei Croitor Maria, deoarece cumulul de probe administrat în cadrul urmăririi penale și cercetat în ședința de judecată confirmă vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate, însă instanța de fond n-a dat o apreciere corectă acestor probe.

Prin urmare, instanța a luat în considerare poziția inculpatei însă nu a luat în considerare celelalte probe și anume declarațiile părții vătămate, procesele verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie, procesele verbale de confruntare.

La fel, instanța a motivat faptul că, Basarab Gheorghe nu întrunește condițiile art. 59 Cod de procedură penală pentru a fi recunoscut în calitate de parte vătămată, deoarece banii aparțineau fiicei și că aceștia au fost transmiși la cererea acesteia, în acest sens urmează a fi menționat faptul că fiica părții vătămate Basarab Gheorghe locuiește peste hotarele Republicii Moldova, aceasta transmițând banii părinților, aceștia fiind responsabili de gestionarea acestora, iar dobândirea ilicită a acestora reprezintă un prejudiciu cauzat lor.

Instanța a considerat că lipsesc probe incontestabile care ar dovedi vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar declarațiile părții vătămate și a martorilor nu pot fi puse la baza condamnării, cu toate aceste urmează a fi luat în considerare faptul că, partea vătămată Basarab Gheorghe și martorii Basarab Elena și

Basarab Andrei, sunt persoanele care dețin informații directe despre circumstanțele cazului, fiind martori oculari și cei care au interacționat direct atât cu inculpata cât și cu celelalte persoane. Or în aceste condiții declarațiile lor nu pot fi ignorate și apreciate ca fiind părtinitoare.

Studiind motivele invocate de către instanța de judecată în sentința privind achitarea inculpatei Croitor Maria, procurorul a constatat că instanța eronat a apreciat probele administrate în cadrul procesului penal, și incorect a stabilit lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, motivând că nu au fost administrate probe concludente iar învinuirea a fost bazată doar pe presupuneri.

În așa mod, instanța de judecată a pronunțat o sentință care este contrară legii, de aceea urmează a fi casată, iar inculpata Croitor Maria recunoscută vinovată în baza art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal și condamnată.

3.2. partea vătămată Basarab Gheorghe, prin care a solicitat să fie admis apelul, casată sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 19 aprilie 2019 și pronunțată o nouă sentință privind condamnarea inculpatei Croitor Maria cu admiterea integrală a acțiunii civile în procesul penal intentată de acesta, privind încasarea de la Croitor Maria a sumei de 800 euro cu titlu de prejudiciu material, 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și 3700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată de la prima instanță și cheltuielile de judecată de la instanța de apel.

În motivarea cererii de apel, partea vătămată a invocat faptul că, nu a înaintat pretențiile la urmărirea penală privind recuperarea prejudiciului material și moral, organul de urmărire penală nu l-a recunoscut ca parte civilă, iar pe învinuită ca parte civilmente responsabilă, pagubele nu au fost recuperate, deaceea a înaintat acțiune civilă.

A considerat că la materialele cauzei sunt destule probe care dovedesc vinovăția inculpatei, și anume procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 15.05.2017, prin care martorul Basarab Elena a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia i-a transmis suma de 600 euro (f.d.49); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 25.05.2017 prin care martorul Basarab Andrei, a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia mama sa, i-a transmis suma de 600 euro (f.d.50); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 15.05.2017, prin care partea vătămată Basarab Gheorghe, a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia soția sa, i-a transmis suma de 600 euro (f.d.51); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 26.03.2018, prin care martorul Crudu Vasile, a recunoscut persoana din fotografia nr. 5 care a primit banii de la gara auto din mun. Chișinău (f.d.10); procesul-verbal de confruntare din 26.06.2017 între martorul Basarab Elena și bănuita Croitor Maria, unde în cadru confruntării s-a stabilit că martorul Basarab Elena anume lui Croitor Maria i-a transmis banii (f.d.96-98); procesul-verbal de confruntare din 26.06.2017, între partea vătămată Basarab Gheorghe și bănuita Croitor Maria, unde în cadru confruntării s-a stabilit că Basarab Gheorghe anume lui Croitor Maria i-a transmis banii (f.d.99-100).

Instanța a făcut trimitere la art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală, menționând că procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată, însă instanța în cazul dat prin sentința respectivă nu i-a protejat și nu a pedepsit persoana care consideră că a săvârșit infracțiunea.

Instanța a considerat că, organul de urmărire penală nu a făcut dovada faptului că lui Basarab Gheorghe i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, dat fiind faptul că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că banii aparțineau fiicei acestuia Basarab Ludmila și au fost transmiși lui Guțu Cristi, la indicația ei, de unde rezultă că Basarab Gheorghe nu întrunește condițiile cu privire la victima infracțiunii de escrocherie. Stranie concluzie, deoarece nu are importanță a cui sunt banii, iar banii fiind în posesia sa atât el cât și fiica sa au fost duși în eroare de inculpată, înșelându-i, folosindu-se de încrederea acestora a dobândit suma de 800 euro.

Instanța a menționat în sentință că în art. 190 Cod penal, răspunderea nu intervine pentru înșelăciune sau abuz de încredere, ci pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu ce acesta este de acord, însă reiese că instanța pune la îndoială faptul dobândirii de către inculpată a sumei de 800 euro, negând declarațiile martorilor și alte probe din dosar.

Instanța de judecată a mai făcut o concluzie greșită menționând faptul că, deși partea vătămată Basarab Gheorghe, precum și martorii Basarab Andrei și Basarab Elena au comunicat că banii au fost transmiși prin intermediul șoferului Crudu Vasile de pe ruta Enichioi-Chișinău, și recepționați de către Croitor Maria, declarațiile acestora instanța le apreciază drept părtinitoare, reieșind din faptul că martorul Crudu Vasile, în ședința de judecată a declarat că suma de 200 de euro a fost recepționată de către o altă persoană, nu de Croitor Maria, indicând că nu o cunoaște pe ultima. Apelantul a considerat că instanța nu a atras atenția că martorii au declarat că banii i-au transmis inculpatei prin intermediul lui Crudu V. care au fost transmiși lui Biatrice Ostap, în vârstă de aproximativ 18 ani, persoana care a venit și a primit banii de la Crudu V. la indicația inculpatei care prin telefon i-a informat că banii îi va primi această persoană. Basarab Gheorghe a solicitat ca persoana cu numele Biatrice Ostap să fie citată și audiată dar i s-a refuzat cererea.

Instanța nu a examinat minuțios declarațiile martorilor, de aceea s-au făcut concluzii greșite, deoarece, instanța de judecată a menționat că, doar declarațiile părții vătămate și martorului Basarab Andrei și Basarab Elena, nu pot fi puse la baza condamnării inculpatei Croitor Maria, în sensul motivării unei sentințe de condamnare, deoarece din conținutul acestora se elucidează mai multe dubii și presupuneri, însă instanța nu le-a menționat care sunt dubiile și s-a uitat de declarațiile martorului Crudu Vasile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, au fost admise apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul

Centru, Rodica Cornicî, și de partea vătămată Basarab Gheorghe, s-a casat total sentința Judecătoria Chișinău sediul Ciocana din 19 aprilie 2019 și a fost pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Croitor Maria a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.b) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost numită pedeapsă sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale și surse materiale pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, pedeapsa numită a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani și nu se va executa dacă în decursul perioadei de probațiune fixate nu va comite o nouă infracțiune și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligând-o să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată de Basarab Gheorghe către Croitor Maria privind încasarea prejudiciului material în sumă de 800 Euro, cheltuieli de judecată 3700,0 lei și prejudiciul moral în sumă de 15 000,0 lei a fost admisă parțial, încasînd de la Croitor Maria în beneficiul lui Basarab Gheorghe cu titlul de prejudiciul material suma de 800 Euro conform cursului BNM la momentul executării hotărîrii, cheltuieli de judecată 3700,0 lei, cu titlul de prejudiciul moral suma de 5000,0 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a reținut, că conform ordonanței privind pornirea urmăririi penale, s-a dispus începerea urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, ulterior fiind învinuită Croitor Maria la data de 04.04.2018 de săvîrșirea infracțiunii de escrocherie prevăzută la art. 190 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal. La data de 08 februarie 2019, acuzatorul de stat prin ordonanță a modificat învinuirea adusă lui Croitor Maria, și anume aceasta a fost pusă sub o nouă învinuire, cea de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal.

Prin urmare, analizînd în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, au permis instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatei Croitor Maria a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, potrivit elementelor constitutive „*escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile, săvîrșită de două sau mai multe persoane*”.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, dar instanța

de fond a dat o apreciere greșită și eronată probelor administrate, Colegiul penal dându-le o nouă apreciere.

Instanța de apel a menționat că vina în comiterea infracțiunii încriminate lui Croitor Maria se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul cercetării judecătorești, care au fost recercetate în cadrul ședinței instanței de apel și anume: declarațiile părții vătămate Basarab Gheorghe, (f.d.41, 149-151). La fel, partea vătămată Basarab Gheorghe, în ședința de judecată a înaintat acțiune civilă în cadrul procesului penal, prin care a solicitat încasarea de la Croitor Maria a sumei de 800 euro cu titlu de prejudiciu material, 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și 3700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d.146,167- 168); declarațiile martorului Basarab Elena (f.d. 148); declarațiile martorului Basarab Andrei; (f.d 152); declarațiile martorului Crudu Vasile (f.d.72,164).

De asemenea, instanța de apel a menționat că vina inculpatei Croitor Maria, se mai dovedește și de materialele probatoare care au fost cercetate și verificate în instanța de apel, cum ar fi:

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 15.05.2017, prin care martorul Basarab Elena, a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia i-a transmis suma de 600 euro (f.d.49);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 25.05.2017, prin care martorul Basarab Andrei, a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria (după forma feței, forma ochilor, nasului, și a buzelor), ca fiind persoana căreia tatăl său, i-a transmis suma de 600 euro (f.d.50);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 15.05.2017, prin care partea vătămată Basarab Gheorghe, a recunoscut-o pe cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia soția sa, i-a transmis suma de 600 euro (f.d.51);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 26.03.2018, prin care martorul Crudu Vasile, a recunoscut persoana din fotografia nr. 5 care a primit banii de la gara auto din mun. Chișinău (f.d.110);

- procesul-verbal de confruntare din 26.06.2017, între martorul Basarab Elena și bănuita Croitor Maria, unde în cadru confruntării s-a stabilit că martorul Basarab Elena anume lui Croitor Maria i-a transmis banii (f.d.96-98);

- procesul-verbal de confruntare din 26.06.2017, între partea vătămată Basarab Gheorghe și bănuita Croitor Maria, unde în cadrul confruntării s-a stabilit că Basarab Gheorghe anume lui Croitor Maria i-a transmis banii (f.d.99-100);

Suplimentar apărarea a solicitat a verifica și următoarele probe:

- procesul-verbal despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 29.12.2016, prin care partea vătămată Basarab Gheorghe a depus plîngere (f.d.14-15);

- revendicare, forma nr. 246 pe numele Croitor Maria (f.d.87);

- extrasul din Registrul de stat al populației pe numele Guțu Cristin (f.d.25);

- citație către d-na Harea Galina (f.d.30);

- extrasul din Registrul de Stat al Populației pe numele Harea Galina (f.d.31);

- forma nr. 246 pe numele Harea Galina (f.d.33-34);
- raportul către Inspectoratul de poliție Centru mun. Chișinău, cu privire la verificarea dacă cet. Maria Croitor a fost internată în IMSP Institutul Oncologic din Republica Moldova din str. N. Testimițeanu 30, mun. Chișinău (f.d.75);
- extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 18096 pe numele Croitor Maria (f.d.77-78);
- obligarea de a nu părăsi țara de către Croitor Maria din 21.09.2017 (f.d.110).

Astfel, analizând obiectiv circumstanțele cauzei, în raport cu probele prezentate instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond, aplicând eronat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, apreciind impropriu probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor cât și prevederile art. 390 Cod de procedură penală, ajungând pripit și eronat la concluzia achitării inculpatei, Croitor Maria, pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Deci, audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, instanța de apel a constatat cu certitudine faptul că, Croitor Maria a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe:

La data de 12.11.2016, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, împreună cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, acționând din interes material, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților obiectului actului juridic, prin comportament dolosiv, prin intermediul unei persoane necunoscute care s-a prezentat cu numele „Ostap” și a comunicat că este prietena lui „Guțu Cristi” care anterior a făcut cunoștință prin aplicația „Skype” cu cet. Basarab Ludmila, a însușit de la partea vătămată cet. Basarab Gheorghe, care a transmis prin intermediul unui șofer de pe ruta Enichioi - Chișinău, suma de 200 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale din 12.11.2016, constituia suma de 4 322,18 lei, pentru rezolvarea unor pretinse probleme pe care le are persoana cu numele „Guțu Cristi” cu justiția.

Tot ea, la 04.12.2016, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, folosind aceeași metodă de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților obiectului actului juridic, prin comportament dolosiv, aflându-se pe str. Mitropolit Varlaam 58, din mun. Chișinău, în apropiere de gara auto „Centru”, prezentându-se că este rudă cu persoane pe nume „Guțu Cristi” care anterior a făcut cunoștință prin aplicația „Skype” cu cet. Basarab Ludmila, a primit de la partea vătămată cet. Basarab Gheorghe, suma de 600 euro, care

conform cursului oficial al Băncii Naționale din 04.12.2016, constituia suma de 12 918,36 lei, astfel prin acțiunile sale Croitor Maria a cauzat părții vătămate daune în proporții considerabile în sumă totală de 17 240,54 lei.

Aceste acțiuni ale lui Croitor Maria, instanța de apel le-a încadrat juridic în baza prevederilor art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

Astfel, analizând obiectiv circumstanțele cauzei, în raport cu probele prezentate instanța de apel a concluzionat că, instanța de judecată greșit a constatat că fapta inculpatei Croitor Maria nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, în consecință pronunțând în privința acesteia o sentință de achitare eronată.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, vinovăția inculpatei Croitor Maria a fost confirmată fără nici un dubiu rezonabil, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceasta a considerat-o ca o metodă de apărare și un mijloc de eschivare de la răspundere penală, întrucât afirmațiile acesteia nu au fost probate.

În acest sens, instanța de apel nu a reținut poziția instanței de fond, precum că doar declarațiile părții vătămate și a martorilor Basarab Andrei și Basarab Elena, nu pot fi puse la baza condamnării inculpatei Croitor Maria, deoarece în conținutul acestora se elucidează mai multe dubii și presupuneri, care nu au fost înlăturate în nici un mod de către partea acuzării prin alte probe pertinente și incontestabile.

Or, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, n-a ținut cont de faptul că inculpata Croitor Maria, deși nu a recunoscut vina în cele incriminate, aceasta a fost recunoscută de către partea vătămată Basarab Gheorghe și de către martorii Basarab Elena și Basarab Andrei precum că cet. Croitor Maria, ca fiind persoana căreia Basarab Elena i-a transmis suma de 600 euro (a se vedea f.d.49-51), mai mult decât atât, în ședințele de judecată din instanța de fond, atât și în instanța de apel aceștia au arătat la persoana Croitor Maria precum că ea este persoana căreia i-au fost transmise mijloacele bănești.

Instanța de apel a constatat că argumentul instanței de judecată prin care justifică achitarea inculpatei, și anume precum că învinuirea care a fost adusă inculpatei este o învinuire declarativă și bazată pe presupuneri, nu poate fi reținut ori, în cadrul urmăririi penale inculpatei Croitor Maria i-a fost înaintate patru învinuiri, adică învinuirile au fost reformulate, modificate conform modificărilor operate de legiuitor și ulterior când i-a fost modificată acuzarea la 08 februarie 2019 în instanța de judecată aceasta nu a formulat careva obiecții că această învinuire este declarativă, ori nu este clară.

În urma celor expuse supra și în baza analizei obiective a cumulului de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a conchis că, vinovăția

inculpatei Croitor Maria în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal este dovedită fără echivoc în afara oricărui dubiu rezonabil.

În ceea ce privește pedeapsa ce a fost aplicată inculpatei Croitor Maria, instanța de apel a atestat că în corespundere cu prevederile art. 7 alin.(1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Croitor Maria a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La aplicarea pedepsei, instanța de judecată a conchis că, conform prevederilor art.76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante n-au fost stabilite.

Astfel, la stabilirea pedepsei penale, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpata Croitor Maria a comis o infracțiune gravă, de persoana inculpatei, care nu are antecedente penale, anterior nefiind condamnată.

Instanța de apel a menționat că din conținutul componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), reiese stabilirea de către legiuitor a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatei Croitor Maria, poate fi atins prin aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare, însă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei, și anume faptul că inculpata nu are antecedente penale și a comis o infracțiune gravă.

Astfel, în limita dispozițiilor prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, instanța de apel i-a stabilit lui Croitor Maria pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale și surse materiale pe un termen de 2 (doi) ani, iar în baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de Basarab Gheorghe către Croitor Maria, instanța de apel a conchis că în conformitate cu prevederile art. 219 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale

sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Astfel, din materialele cauzei penale rezultă că, Basarab Gheorghe, în cadrul urmăririi penale a înaintat o cerere prin care a solicitat să fie recunoscut în calitate de parte civilă (f.d.42-43), în cauza penală dată, deoarece i-a fost cauzat un prejudiciu moral și material în valoare de 800 euro, iar fiind audiat în cadrul ședinței în instanța de apel, a declarat că, susține pe deplin acțiunea civilă (f.d.146) înaintată împotriva inculpatei Croitor Maria privind încasarea prejudiciului material în sumă de 800 euro, prejudiciul moral în sumă de 15 000,0 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3700 lei.

Subsecvent, având în vedere faptul că, inculpata Croitor Maria, se face vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, a fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată împotriva inculpatei Croitor Maria, cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, ținând cont de faptul că, prejudiciul material cauzat este de 800 euro, nefiind restituit părții vătămate.

Astfel, instanța de apel a conchis că mărimea prejudiciului moral solicitată de partea vătămată Basarab Gheorghe în cuantum de 15 000 lei de la inculpata Croitor Maria este exagerată și nu a fost dovedită în cuantumul cerut, ținându-se cont de circumstanțele comiterii infracțiunii.

Cu privire la solicitările invocate în cererea de chemare în judecată a părții vătămate, privind încasarea din contul inculpatei a pagubei materiale în sumă de 800 Euro, instanța de apel le-a admis, deoarece suma este confirmată prin fapta infracțională stabilită de instanță.

În acest, sens s-a reținut că, în ședința judiciară s-a stabilit cu certitudine că partea vătămată a avut de suportat un prejudiciu de natură morală. Estimarea daunei morale suportate de către Basarab Gheorghe se probează prin faptul că urmare a acțiunilor ilegale ale inculpatului, partea vătămată a avut de suferit psihic.

Astfel, instanța de apel a considerat că suma în mărime de 5 000,00 lei este echitabilă și în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpată a acțiunilor ilegale.

În acest sens, instanța de apel a reținut că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral urmează a se ține cont de, caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului, personalitatea inculpatei.

Astfel, instanța de apel a reținut că cheltuielile de judecată în valoare de 3700 lei, solicitate de partea vătămată sunt deplin confirmate.

Ca urmare, instanța de apel a reținut că, acțiunea civilă înaintată urmează a fi admisă parțial, și anume s-a dispus încasarea în cuantumul prejudiciului material în valoare de 800 euro conform cursului BNM la momentul executării hotărârii, cheltuielile de judecată în mărime de 3700,0 lei, conform cererii de la fila dosarului 167 și prejudiciul moral în sumă de 5000,0 lei, în rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Croitor Maria, în termen, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu emiterea unei noi decizii prin care să se mențină sentința primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurenta a indicat următoarele motive :

- art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- Basarab Gheorghe nu poate avea calitatea de parte vătămată;

- instanța de fond a apreciat corect că organul de urmărire penală nu a făcut dovada faptului că lui Basarab Gheorghe i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, dat fiind faptul că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că banii aparțineau fiicei acestuia Basarab Ludmila și au fost transmiși lui Guțu Cristi, la indicația ei, de unde rezultă că Basarab Gheorghe nu întrunește condițiile cu privire la victima infracțiunii de escrocherie;

- instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor. Instanța de apel a inversat sarcina probațiunii, încălcînd principiul nevinovăției;

- instanța de apel n-a constatat încălcarea drepturilor inculpatei, or verificînd ansamblul de probe ce au fost administrate în conformitate cu prevederile de procedură penală, instanța nu a depistat careva încălcări de procedură la acumularea probelor, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatei, ceea ce denotă faptul că sunt respinse argumentele invocate;

- în ceea ce privește latura civilă, acțiunea urma să fie respinsă numai din considerentul că fapta nu a fost comisă de către Croitor Maria, însă chiar dacă ipotetic vorbind s-ar fi adevărit învinuirea, oricum s-a dispus încasarea sumei de 800 euro, în măsura în care prima sumă de 200 euro s-a demonstrat indiscutabil că a fost ridicată de o persoană de 17-18 ani care s-a prezentat Beatrice Ostap, iar cheltuielile de judecată în mărime de 3700 lei au fost încasate fără măcar a fi motivat din ce se compun.

- recurenta consideră că Croitor Maria a fost condamnată absolut arbitrar și menționează că prin menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019 va fi categoric constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil protejat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

6. Procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat pe motiv că, instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 100-101 Cod de procedură penală a dat apreciere întregului sistem de probe, corespunzător just a ajuns la concluzia casării sentinței de achitare a lui Croitor Maria de sub învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu condamnarea ultimei în baza legii enunțate la o pedeapsă sub formă de

închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale pe un termen de 2 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:*

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin.(2) art.427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs subliniază că, potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Potrivit conținutului recursului, recurenta invocă temei de drept pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul penal raportînd temeiul invocat de recurent în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurentă, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile procurorului și a părții vătămate, motivarea soluției este conform dispozitivului hotărârii, acesta fiind expus clar, instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurentă, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

După cum rezultă din conținutul recursului, autoarea acestuia nu este de acord cu condamnarea lui Croitor Maria în baza art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate.

La acest capitol, Colegiul constată că instanța de apel, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpata Croitor Maria, partea vătămată Basarab Gheorghe, martorii Basarab Elena, Basarab Andrei, Crudu Vasile, a cercetat actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, argumentînd clar de ce au fost considerate veridice declarațiile acestor participanți care, coroborate una cu alta, au format convingerea instanței că vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, referitor la existența elementelor constitutive ale infracțiunii, a fost dovedită.

Colegiul penal menționează că potrivit recursului înaintat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei, aceasta solicită menținerea sentinței de achitare în privința lui Croitor Maria, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul penal constată că instanța de apel corect a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și a supus verificării declarațiile participanților menționați mai sus, și probele materiale scrise administrate, în urma la ce a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de instanța de apel referitor la vinovăția inculpatei Croitor Maria, expusă în pct. 4.1. a deciziei, considerînd că argumentele apărării cu privire la nevinovăția acesteia nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Probele indicate sunt amănunțit și detaliat descrise în decizia instanței de apel, care sunt pertinente și concludente, coroborează între ele și nu prezintă careva dubii (f. d. 249-252, vol. I).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatei Croitor Maria în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) Cod penal, fiind stabilite în acțiunile acesteia toate elementele constitutive ale *escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile, săvîrșită de două sau mai multe persoane*. Instanța de apel, reieșind din probele administrate în cauză, și anume declarațiile martorilor sus menționați, cît și din declarațiile părții vătămate, cert a constatat că, inculpata a comis infracțiunea imputată, părțile dînd declarații în condițiile libertății de voință și conștiință, acestea reflectă adevărul cunoscut de ei și nu au fost date în sensul de a o acuza pe inculpată pe nedrept.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, inclusiv vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor, cu pronunțarea unei noi hotărâri, precum și motivele adoptării soluției de condamnare, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, reieșind și din faptul că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de instanța de apel.

Faptul că instanța de apel nu a apreciat probele în modul solicitat de autoarea recursului, nu constituie motiv de a afirma că instanța de apel a pronunțat o hotărâre nemotivată. Mai mult, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, Colegiul își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Argumentul recurenteii precum că „*Basarab Gheorghe nu poate avea calitatea de parte vătămată, deoarece banii aparțineau fiicei*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează în acest sens că fiica părții vătămate Basarab Gheorghe locuiește peste hotarele Republicii Moldova, aceasta transmițând banii părinților, aceștia fiind responsabili de gestionarea acestora, iar dobândirea ilicită a acestora reprezintă un prejudiciu cauzat lor.

La fel, nici argumentul cu privire la faptul că „*acțiunea civilă urma să fie respinsă numai din considerentul că fapta nu a fost comisă de către Croitor Maria*”, urmează a fi respins, instanța de recurs ordinar considerându-l neîntemeiat și declarativ, or, având în vedere faptul că, inculpata Croitor Maria, just a fost considerată vinovată și condamnată de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit.b) Cod penal, întemeiat a fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată împotriva inculpatei Croitor Maria, cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, ținând cont de faptul că, prejudiciul material cauzat este de 800 euro, nefiind restituit părții vătămate. Totodată, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, este echitabil și în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpata Croitor Maria a acțiunilor ilegale.

Argumentul apărării precum că „*cheltuielile de judecată în mărime de 3700 lei au fost încasate fără măcar a fi motivat din ce se compun*”, la fel urmează a fi respins ca neîntemeiat, or din materialele cauzei penale rezultă că partea vătămată a depus o cerere prin care a solicitat să-i fie restituite cheltuielile de transport în legătură cu examinarea cauzei penale de învinuire a lui Croitor Maria, conform bonurilor fiscale anexate la cerere, ce constituie suma de 3700 lei (f.d. 167-168, vol.I).

Complementar, Colegiul menționează că temeiul invocat de recurent, privind modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Aprecierea probelor de către instanțele de fond poate să fie recunoscută ca o eroare gravă de fapt și reținută de instanța de recurs, doar în cazul unor expuneri denaturate - ce nu corespund conținutului faptic a probelor, sau neluarea în considerare a acestora.

Colegiul penal nu acceptă nici motivele invocate în recursul ordinar cu privire la încălcarea prevederilor art. 6 CEDO cu referire la ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, considerându-le declarative și nerelevante pentru speța dată, decizia instanței de apel fiind corect motivată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de recurentă prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Croitor Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, în cauza penală privind-o pe **Croitor Maria XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Boico Victor